

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Secvndvs, Siue Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm
Detestationem, Per Qvadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 15. Irascentibus omnia plena.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](#)

peſis humano generi pluris ſtetit. Videbis cedes ac venena, & reorum
mutua ſordes, & urbium clades, & totarum exitia gentium, & principi-
pum, ſub ciuili hasta capita venalia, & ſubiectas teſtis faces, nec intra
mœnia coercitos ignes, ſed ingentia ſpatia regionum hostili flamma relu-
centia. Aſpice nobilissimarum ciuitatum fundamenta vix notabilia: haſ
ira deiecit. Aſpice ſolitudines, per multa millia, ſine habitatione, defertas:
haſ ira exhaustit. Aſpice tot memoria proditos duces, mali exempla fati;
alium ira incubili ſuo confudit; alium inter ſacra mense ira percuſit;
alium inter leges celebrisq; ſpectaculum fori lancinauit; alium filii par-
ricidio dare ſanguinem iuſſit; alium ſeruili manu regalem aperiro iugum;
alium in cruces membra diuidere. Et adhuc singularum ſupplicia
narro. quin, ſi tibi libuerit, relictis, in quos ira viritim exarſit, aſpice ce-
ſas gladio conciones, & plebem immiſſo milite contrucidatam, & in perni-
ciem promiscuam totos populos capitum damna paſſos.

XV.

IRASCENTI-
BVS OMNIA
PEENA.

Sabellic. l. 19.

cap 3

Niceph. l. 12.

hilt. Ecel cap.

40 Sigon. de

Occid. Imp.

lib. 9. Baron.

Aa. 390.

Nec apud Ethnicos hæc tantum ira gessit. Etiam apud Iu-
dæam gentem extant varia & atrocias huius vitij exempla, & in ijs illud
Saulis regis, qui ob Dauidem quem infenſè oderat, quia apud Amalechū
fugiens ille in hospitio fuifset, regia ira ignarum non ſolum hospitem ipſum,
ſed Nobeam etiam hospitalem urbem incendit, ciuibusq; omnis ſexus &
atatis ferro deditis. Fuitq; miserabilis illa clades eò calamitosior, quod
quinque & octoginta ſapientia & diuinatione illæſtres viri Abimelechi
cauſa extremo ſint ſuppicio affecti. Dominatur etiam ſæpe in Chri-
ſtianos, adigitque eos agere minimè Christianè. Notum eſt, Theodoſium Imp. Thessalonice, ob vniuſ ex aulicis, in populari tumultu,
occisi necem, adeò excanduſſe, vt ſeptem ciuium millia, ſpectacu-
lorum exhibendorum ſpecie, vnum in locum congregata, inaudita
barbarie, occidi jufſerit. Notum, quoties hodieque in autis, vniuſ
verbi offendio, officium, gratiam, fortunas, ſæpe & vitam, ſæpe &
totam prouinciam perdat. Odiosum eſt, & periculofum recentia-
nominare. Linguis minuſ attenditur, quām calamis. Tutius iſta-
dicuntur, quām ſcribuntur. Quanquam, quid opus eſt, exempla ē
palatijs petere? rure & in pagis, & in humilibus casis plurima oc-
currunt. Ibi quoties ſudibus agitur? quoties vomeres vertuntur,
in enſes? nec parentes modò in filios, ſed filij in patres, filiae in ma-
tres iuſurgunt, illisque comam de capite, plenis manibus, vel de-
barba furibundæ extirpanſ? Quot intra mœnia, liuores aſpicimus
in

in vultibus vna nocte natos? quot cicatrices numeramus? Quod & inter eos ipsos socios sodalesque contingit, qui fratres, qui vna esse anima videntur. Quidam etiam nulla re lacestii irascuntur. Cœlius senator iracundissimus ille mortaliū, clienti suo in omnibus sibi consentienti, atque omnia confitenti irascens exclamavit: Dic aliquid contra, ut simus duo. Durum caput qualiter tulisset iniurias, qui obsequium non ferebat? Nonnulli ipsa hilaritate offenduntur. Quarunt caussas, singunt iniurias. Ioco lusit, inter bibendum, Euryalus, & exemplo illi in faciem volavit cantharus. ibi amicitiae characterem impres- sit. Pudet, altero die, sobrios caussam fateri; erubescunt dicere, se heri ab ira fuisse dementatos, malunt se à vino victos accusare; & aiunt, se ebrios, in tenebris, cecidisse per scalas, aut murum, per imprudentiam, vehementius osculatos esse. O miser, dic veritatem, non tu murum, sed te cantharus à combibone insano in faciem mis- fuis basiauit; sed vitrum intra dentes contritum osculo te hoc, & his genarum rimis & sulcis decoravit. Hoc fateri erubescis, quia ipse non audes te, ac percussorem tuum, de tam insano furore con- temtibilem futurum, maculare. Sed hæc leuiora sunt; ad contu- melias, ad cultros & pugiones, ad lethales plagas, ad venena, ad proprias neces, ad æternos ignes venitur, per iram, è vultu, verbo, vel re vilissima exortam. Quod ipsum est magnum insanæ argu- mentum. Ut enim non nisi stulti atque insani seipso solent verbe- rare; ita in seipsum nemo vel pharmacis, vel laqueo, vel ense sævit, nisi qui, præ ira, de potestate mentis exiuit, & homo esse desit, in- bestiam affectu immoderato mutatus. Qui autem seipsum in per- petuos Acherontis cruciatus, per iram, coniicit, quem magis pu- nit, se, an eum, quem percutit? Et si vel maximè corpus alterius occidit, numquid sibi magis nocet, quem mittit in gehennā? Non- ne hoc est esse furiosum?

Nihil æquè profuit iratis, quām agnoscere, nihil inter insa- num & iratum esse. Quanquam etiam magnum iræ remedium est dilatio, ut primum eius feruor relanguescat, & caligo, quæ mentem premit, aut decidat, aut minus densa sit. Sic iram pressit Dauid im- petumque verborum silentio frænauit. Hinc de se dicere audet: *Turbatus sum, & non sum locutus.* Architas Tarentinus cùm in agro comperisset, quosdam è famulis admisisse quiddam indignum, sen- tiens

XVI.
REMEDIA
CONTA IRAM,

Psalm, 4. 3.